

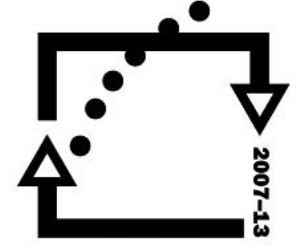
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

OBOJŽIVELNÍCI III.

Lucie Janáková

Digitální učební materiál byl vytvořen v rámci projektu
Inovace a zkvalitnění výuky na Slovanském gymnáziu

CZ.1.07/1.5.00/34.1088

Třída: OBOJŽIVELNÍCI III.

(Amphibia)

Obsah

Vnitřní stavba těla:

- Nervová soustava
- Smyslová soustava
- Rozmnožovací soustava

- **Nervová soustava**

- **trubicovitá**

- rozvoj **koncového mozku** proti **rybám**

- 10 párů hlavových nervů

- **Smyslová soustava**

- ZRAK

- ČICH a CHUŤ

- JACOBSONŮV ORGÁN

- HMAT

- SLUCH a ROVNOVÁHA

- POSTRANNÍ ČÁRA

- ZRAK – **komorové oko** → zaostřeno do dálky
→ zaostření posunem čočky

- **3** víčka: • horní – nepohyblivé
• dolní – pohyblivé
• MŽURKA – průhledná blanka (vnitřek oka)

→ **larvy** a druhy **obojživelníků** trvale žijících ve vodě víčka nemají

- ČICH a CHUŤ – vůbec nebo slabé

ČICH – **žáby** → vůbec

mloci → slabý

CHUŤ – vůbec

JACOBSONŮV ORGÁN – **poprvé** → jamka na patře v dutině ústní
(pomocný čichový orgán) → obsahuje čichové buňky

- HMAT – buňky rozptýlené po celém povrchu těla

- SLUCH a ROVNOVÁHA

→ smyslový orgán

UCHO

- střední ucho - **poprvé**

1 sluchová kůstka (columella)

žáby – mají ušní bubínek   **mloci** - nemají

- **vnitřní ucho** – vlastní sluchový a rovnovážný orgán

POSTRANNÍ ČÁRA → pouze u **larev**

→ v dospělosti → u druhů trvale žijících ve vodě (př. **čolci**)

bubínek

- **Rozmnožovací soustava**

→ GONOCHORISTÉ (**samice** – **větší**)

oplození ← • MIMOTĚLNÍ (**žáby**)

• VNITROTĚLNÍ (**mloci, čolci**)

nepřímý vývoj

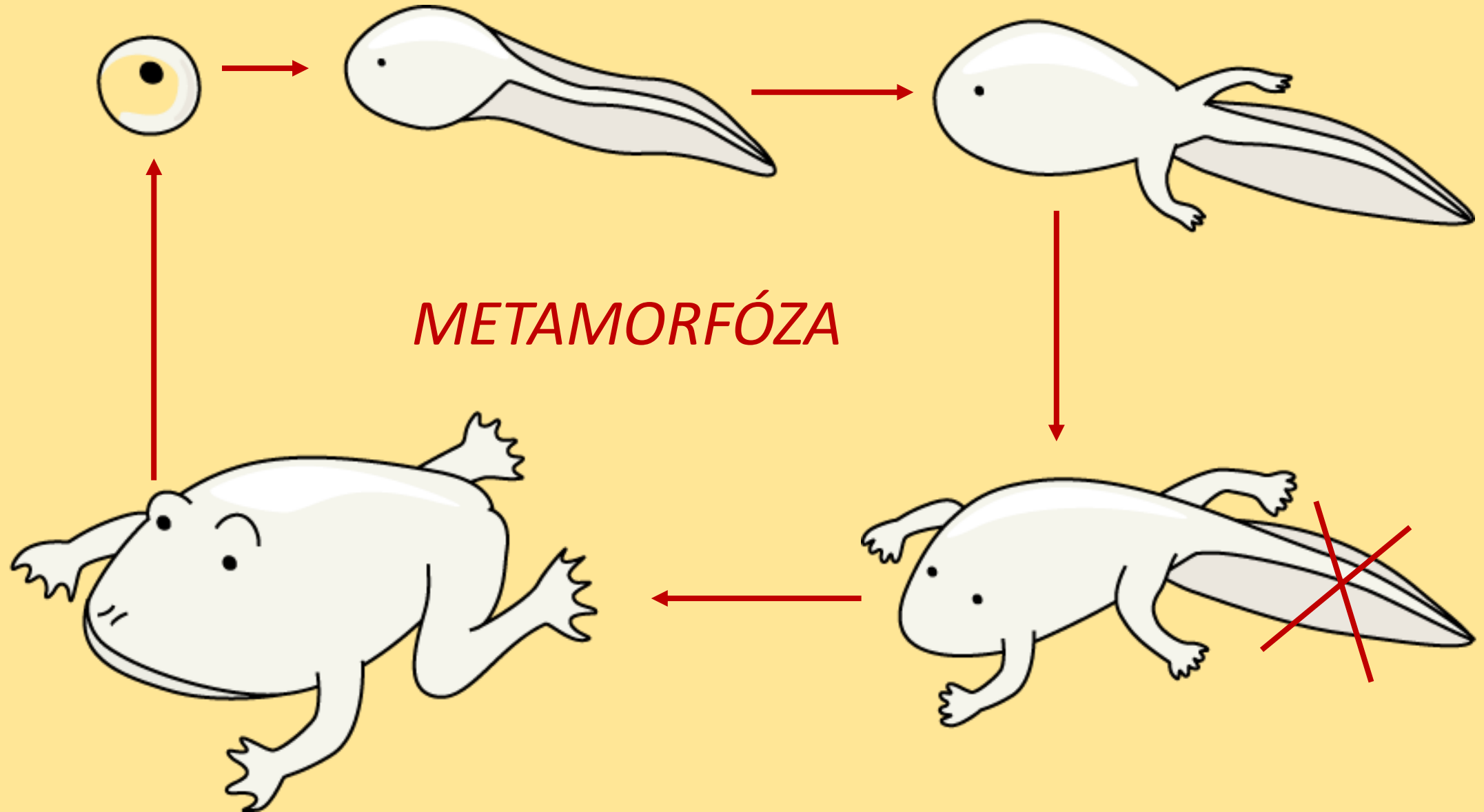
PULEC
(larva)

vývojová stádia:

vajíčko → **larva** → metamorfóza → **dospělec**
(přeměna)

vývojová stádia:

vajíčko → **larva** → metamorfóza → **dospělec**
(přeměna)

- MIMOTĚLNÍ OPLOZENÍ – **žáby**

→ probíhá ve **vodě**

→ význam **skřehotání**

rezonanční vaky (zesilují zvuky)

→ sameček se drží na těle samice

současně vypouštějí → samice → vajíčka

samci → spermie

oplození mimotělní

venku se vajíčko obalí rosolovitým obalem (sekret vejcovodu)

→ každý druh – vajíčka v jiných útvarech

Skokan

Ropucha

vajíčka → na povrchu → černá tečka

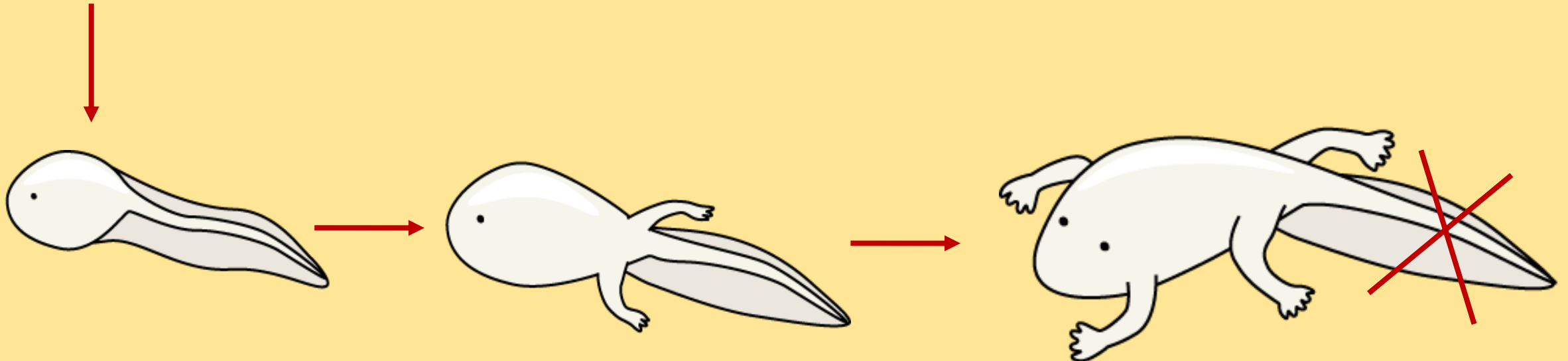
FCE: vyhřívání – přitahuje sluneční záření

VAJÍČKO → PULEC → nejdříve bez noh

→ potom – zadní končetiny

→ nakonec – přední končetiny a mizí ocásek

PULEC – vnitřní žábry

jeden krevní oběh (viz. **ryby**)

postranní čára

potrava – rostlinná → smíšená

PULEC → metamorfóza → DOSPĚLEC

pulci ropuchy

- VNITROTĚLNÍ OPLOZENÍ – **mloci** (vejcoživorodost)
čolci (vejcorodost)

LARVA → nejdříve přední končetiny

→ následně zadní končetiny (**žáby** – opačně)

Fylogeneze obojživelníků:

→ velký rozvoj v **PRVOHORÁCH**

krytolebci

krytolebec →

CITACE K OBRAZOVÉMU MATERIÁLU

Strana 2:

BioLib - Obrázek - Pseudepidalea viridis (ropucha zelená). HYKEL, Michal. *BioLib: Biological library* [online]. 2010- [cit. 2012-12-20]. Dostupné z: <http://www.biolib.cz/cz/image/id125611/>

Red eyed tree frog edit2. BALBOA, Carey James. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 2007- [cit. 2012-12-20]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Red_eyed_tree_frog_edit2.jpg

BioLib - Salamandra salamandra (mlok skvrnitý). KLÁTIL, Lubomír. *BioLib: Biological library* [online]. 2011- [cit. 2012-12-20]. Dostupné z: <http://www.biolib.cz/cz/taxonimage/id157910/?taxonid=307>

BioLib - Pelophylax esculentus (skokan zelený). ZICHA, Ondřej. *BioLib: Biological library* [online]. 2002- [cit. 2012-12-20]. Dostupné z: <http://www.biolib.cz/cz/taxonimage/id92/?taxonid=334&type=1>

BioLib - Obrázek - Lissotriton vulgaris (čolek obecný). HYKEL, Michal. *BioLib: Biological library* [online]. 2012- [cit. 2012-12-12]. Dostupné z: <http://www.biolib.cz/cz/imagegalleryuser/id182459/?uid=3327>

Laubfrosch Macro. REIMANN, Felix. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 2007- [cit. 2012-12-12]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Laubfrosch_Macro.jpg

Strana 6:

BioLib - Pelophylax esculentus (skokan zelený). ZICHA, Ondřej. *BioLib: Biological library* [online]. 2002- [cit. 2012-12-20]. Dostupné z: <http://www.biolib.cz/cz/taxonimage/id92/?taxonid=334&type=1>

Strana 9:

BioLib - Obrázek - Pelophylax lessonae (skokan krátkonohý). ŠEVČÍK, Jan. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 2012- [cit. 2013-01-05]. Dostupné z: <http://www.biolib.cz/cz/image/id44693/>

Strana10:

Frog_in_frogspawn. SALIMFADHLEY. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 2005- [cit. 2012-12-20]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Frog_in_frogspawn.jpg

Toad-spawn Mike-Krüger. KRÜGER, Mike. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 2006- [cit. 2013-01-11]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Toad-spawn_Mike-Kr%C3%BCger.jpg

Strana12:

BufoBufoTadpoles. FISCHER, Christian. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 2009- [cit. 2013-01-5]. Dostupné z: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:BufoBufoTadpoles.jpg>

Strana13:

Diplovertebron. BURIAN, Zdeněk. *Blogger.com* [online]. 1970 [2012-] [cit. 2013-01-5]. Dostupné z: <http://zburian.blogspot.cz/search/label/dinosaurs>

Kresby a schémata jsou společným dílem Roberta Janáka a Lucie Janákové (autorka prezentace).